

STATSMINISTERENS KONTOR

Informasjonssekretær Øivind Østang - Tlf.: (02) 11 90 18/11 90 11, privat (02) 22 28 01

SPERREFRIST INGEN

DATO 24.09.87

- FULL NORSK STØTTE TIL INF-
- ENIGHET, SIER STATSMINISTEREN

1 I sin tale til Den nordatlantiske forsamling, i Oslo
2 torsdag morgen, sa statsminister Gro Harlem Brundtland at
3 Norge gir sin fulle støtte til USA's og Sovjetunionens
4 planer om å fjerne alle kort- og langtrekkende
5 kjernefysiske mellomdistanseraketter (INF). At også de
6 korttrekkende mellomdistanserakettene er med i avtalen gjør
7 den betydelig vanskeligere å omgå, sa Harlem Brundtland.
8 Hun la til at dette særlig har opptatt frontlinjestater i
9 NATO, som Norge.

8 -I kjølvannet av en INF-avtale vil NATO-landene
9 i økende grad måtte ta opp Warszawapaktens overvekt i
10 konvensjonelle styrker, særlig i lys av paktens evne til
overraskelsesangrep og storstilte offensiver, sa

statsministeren. Harlem Brundtland sa at det må arbeides
- langs to spor: forbedring av NATO's konvensjonelle styrker
1 og forhandlinger om våpenkontroll.

2 Statsministeren sa at siste ukes politiske
3 gjennombrudd i INF-forhandlingene viser at forhandlinger
4 kan gi resultater. -Dette bør bidra til økt gjensidig
5 tillit mellom øst og vest. Gjennombruddet gir håp om videre
6 fremskritt på veien mot vesentlige reduksjoner også av
7 strategiske atomvåpen, sa hun. Harlem Brundtland la til at
8 den norske regjering håper at et nytt toppmøte mellom
9 president Ronald Reagan og partisjef Mikhail Gorbatsjov vil
10 innlede en ny periode med forhandlinger og avspenning.

8 Statsministeren redegjorde for at skiftende norske
9 regjeringer har forsøkt å bidra til stabilitet og
10 lavspenning i nordområdene gjennom en politikk bygget på to
11 pillarer: troverdig avskrekking og tillitsskapende
12 tilbakeholdenhet. -Våre naboer burde ikke ha noen grunn til
13 å tvile på at vårt forsvar kun har defensive formål, sa
14 hun. Statsministeren la til at Norges linje er å utvikle

korrekte og gode forbindelser med Sovjetunionen. Etter en periode med liten politisk besøksutveksling så hun nå tegn til forbedring.

Harlem Brundtland sa at den ene pillaren i norsk sikkerhetspolitikk, troverdig avskrekking, bygger på et betydelig nasjonalt forsvar som suppleres av allierte forsterkninger. Hun sa at Regjeringen har til hensikt å fortsette å øke bevilgningene til forsvarsformål med rundt 3 prosent årlig fremover.

-Vi innser at hvis våre allierte skal kunne overføre styrker til landet i en krise, må oppgaven være gjennomførbart når det gjelder forsyninger, trening og norsk støtte, sa statsministeren, og pekte på forhåndslagring av materiell og jevnlig øvelser som nødvendige betingelser.

Statsministeren la til at det er viktig at flere allierte land har styrker øremerket for forsvaret av Norge. -Vi håper derfor at alliansen vil makte å finne fram til et levedyktig alternativ til de kanadiske styrkene som nå vil bli omdisponert til sentralavsnittet, sa hun.

Harlem Brundtland sa at den sjømilitære utviklingen i nordområdene de siste tyve årene er gått i Norges og NATOs disfavør. -Selvom Sovjetunionens økende flåteaktivitet ikke først og fremst er rettet mot Norge, bekymrer det oss at sovjetiske marinestyrker nå opererer lenger vest og sør i Norskehavet, sa statsministeren. Dette øker truselen mot de livsviktige forsyningslinjene over Atlanterhavet, sa hun.

-Vi hilser alliert flåtenærvar i nordområdene velkommen, sa Harlem Brundtland, og beskrev dette som en motvekt mot inntrykket av sovjetisk overvekt, en demonstrasjon på NATOs evne til å operere i disse farvannene og et insitament til gjensidig tilbakeholdenhet. Statsministeren la til at permanent flåtenærvar i nordområdene hverken er ønskelig eller praktisk mulig.

Den andre pillaren i Norges politikk i nordområdene, de selvpålagte tiltakene for lavspenning, beskrev statsministeren ved å gjennomgå den norske base- og atompolitikken. Hun sa at den lavspenningen dette bidrar til i nordområdene er av betydning for alliansen som

helhet. Harlem Brundtland la her til at fraværet av allierte styrker i Norge i fredstid vil gjøre forsterkninger nødvendig tidligere og raskere i en krise, enn hva som ellers ville ha vært tilfellet.

I talen til NATO-parlamentarikerne kom statsministeren også inn på den nye politiske åpenheten i Sovjetunionen. Hun la til at denne åpenheten innebærer nye og kanhende vanskelige, utfordringer for alliansen. -Flere av Sovjetunionens initiativ i nedrustningsdebatten er mer eller mindre identiske med vestlige forslag, sa Harlem Brundtland. Hun sa at NATO burde ta initiativet og prøve ut Sovjetunionens vilje til å nå fram til balanserte og verifiserbare løsninger.

Om den politiske utviklingen innen NATO sa statsministeren at den norske regjering er positiv til anstrengelsene for å styrke den europeiske pillaren. Harlem Brundtland presiserte at denne pillaren må utvikles innen en atlantisk ramme. -Sterke bånd og at bredt samarbeid over Atlanterhavet er av vital betydning for mitt land, sa statsministeren.

Harlem Brundtland avsluttet talen med en påminnelse om at NATO-alliansen er regional, og at sikkerheten også kan bli påvirket av utviklingen utenfor regionen. Hun viste blant annet til fattigdomskløften i verden, sosial urett og miljøproblemene. -Den norske regjering er sterkt opptatt av at regjeringer og internasjonale organisasjoner må ta opp og gjøre noe med, slike ikke-militære spørsmål som truer vår sikkerhet, overskrider nasjonale grenser og ikke lar seg stanse med militærmakt, sa hun.

-Det er behov for en ny bevissthet om at vi trenger globalt samarbeid, innenfor og på tvers av tradisjonelle økonomiske og politiske skillelinjer, sa statsminister Gro Harlem Brundtland blant annet.